

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל
שניאורסאהן

מליובאוויטש

תזריע - פ' החודש

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק יז
(תרגום הפשו)

יוצא לאור על ידי
"מכון לוי יצחק"
כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ותשע לבריאה
שנת השבעים לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

לעילוי נשמת

הרבנית מרת אסתר זיסל בת ר' שלום יעקב ע"ה בוקיעט
אשת הרה"ג הרה"ח התמים
הרב חיים מאיר ב"ר אברהם שמואל ע"ה בוקיעט
נלב"ע ש"ק פ' ויקרא, ר"ח ניסן ה'תשע"ח
ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י

אנ"ש דלאס-אנדזשעלעס, קאליפארניא שיחיו

היי שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner
In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*
To Dedicate This Publication
In Honor Of Your Family Or A Loved Ones
For More Info. Call:
(718) 753-6844 or (323) 934-7095
or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:
<http://www.torah4blind.org>
TO DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

תזריע – פ' החודש

א. „תזריע” ו„החודש” – ענינים הפכיים

שבת פרשת החודש חלה לפעמים (כבשנה זו) בשבת פרשת תזריע. כל עניני התורה מדויקים הם, ולכן, עובדה זו עצמה ששתי הפרשיות באות יחדיו, מוכיחה, שיש נקודה משותפת ביניהם (שהרי לולא כן, לא היתה „תורת אמת” מחברת ביניהם).

אולם בהשקפה ראשונה נדמה, שלא רק שאין ביניהם נקודה משותפת, אלא אדרבה, הם ענינים הפכיים! זה מזה:

פרשת החודש נקראת על שם הפסוק^{1*} „החודש הזה לכם ראש חדשים ג'” – חודש ניסן, שענינו הוא חודש הגאולה² כפי שהיא באה מלמעלה לגמרי. כדרשת רז”ל³, שעל כך נסוב הפסוק קול דודי הנה זה בא, ויתירה מזו, הוא בא באופן של מדלג (דילג על הקץ⁴) „באתערותא דלעילא”⁵;

ולכן נקראת הפרשה כולה פרשת החודש, למרות שרק פסוק אחד ממנה (בתחילתה) עוסק בענין „החודש”, ואילו הפסוקים האחרים עוסקים בדיני קרבן פסח וכו”⁶ – כיון שהיא

(1) אף שג”ז שייכות היא – ועד”מ”ע ומל”ת במצות. חיבור תחתון ועליון (תנחומא וארא טו. שמו”ר פי”ב, ג. וראה לקו”ת (ראה כו, ד ואילך) ובכ”מ, שחיבור הנ”ל אפ”ל בב’ אופנים, שהעליון ירד כו’ או שהתחתון יעלה כו’) וכנהנה רבות.

(1*) בא יב, ב. (2) שמו”ר פט”ו, יא (נעתק לקמן בפנים סעיף ב’). (3) מכילתא בא יב, יא. שם, יג. פסיקתא רבתי פ’ החודש ז’. שהש”ר עה”פ (ב, ח). (4) פס”ר שם. שהש”ר שם (א).

(5) כידוע בענין פלוגתת ר”א ור”י (ר”ה יא, רע”א אם בתשרי עתידין ליגאל או בניסן – דאולי בזה לשיטתייהו בפלוגתתם (סנהדרין צו, ב) אם הגאולה תבוא ע”י תשובה או, לא בתשובה כו”*) – ד”ה החודש הזה באוה”ת בא (ע’ רס. ע’ רעא). תרנ”ד (קה”ת תשכ”ג) פי”ז. לקו”ש [המתורגם] ח”א ע’ 222. ועייגי”כ ס’ השיחות תש”ג ע’ 177. ועוד.

(6) ובפרש”י מגילה (כט, א ד”ה ברביעית) משמע,

(* ובאו”א קצת (אבל רק לגיטת הבבלי): אם ע”י תשובת בני מעצמם או „הקב”ה מעמיד להן מלך כו’ וישראל עושין תשובה” (ראה ד”ה החודש תרנ”ד שם. לקו”ש [המתורגם] ח”ד ע’ 274. ח”ב ע’ 143).

הנותנת: קרבן פסח הוא על שם „ופסח” ה’ גו”⁸, שמורה על הגאולה שמגיעה בדילוג⁹ – מלמעלה לגמרי – „נגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא וגאלם”¹⁰ – וזהו תוכנו של „החודש”, חודש ניסן, „חודש הגאולה”.

לא כן תוכנה של „תזריע” (לשון נקבה – כמו שכתוב לפני כן בפסוק „אשה כ” – הוא – כפירוש¹¹ אדמו”ר הזקן על המאמר¹² „איש מזריע תחלה יולדת נקבה אשה מזרעת תחלה יולדת זכר”, ש„איש” ו„אשה” הם רמז על הקדוש-ברוך-הוא וכנסת ישראל; וכאשר „איש מזריע תחלה” – הקדוש-ברוך-הוא הוא המעורר „תחלה” את ישראל לעבודת ה’, אזי „יולדת נקבה” – העבודה אינה בת קיימא¹³ (בדוגמת נשים שדעתן^{13*} קלה¹⁴). אך כאשר „אשה מזרעת תחלה” – העבודה מתחילה באתערותא דלתתא, אזי „יולדת זכר”, היינו שהעבודה היא בת קיימא¹³;

שטעם קריאת פ’ החודש הוא (רק) מפני דיני פסח שבה.

(7) בא שם, כג.

(8) פרש”י בא שם, יא. וראה בא שם, כו.

(9) ד, קרוי פסח על שם הדלוג כו” – פרש”י כא הנ”ל.

ועד”ז בפרש”י שם, יג.

(10) נוסח ההגדה. וראה לקו”ת שה”ש טו, א”ב. דרושי פסח בכ”מ.

(11) לקו”ת פרשתנו ד”ה שוש תשיש. ויקרא ד”ה אדם

כי קריב ספ”א. שה”ש ד”ה להבין ענין הטעם כו’ פ”א.

ועוד.

(12) ברכות ס, א. ושי”נ (הובא בפרש”י עה”ת ויגש מו,

טו).

(13) כ”ה בלקו”ת ויקרא שם. ובלקו”ת פרשתנו ושה”ש

שם: „יולדת נקבה” – אהבה זוטא, „יולדת זכר” – אהבה

רבה.

(13*) שבת לג, ב. קידושין פ, ב.

(14) כ”ה בכ”מ* (שהרי „דעתן” ל’ יחיד). – וראה בע”ח

ש’ הכללים פי”ז: ז”ס דעתן של נשים קלה פי’ קל ה’ כי ה”ג

כו’. [ועד”ז בכ”מ בכתהאריו”ל. וראה ל”ת להאריו”ל

תהלים כה. ע”ח ש’ לידת המוחין ספ”ב בהגהות סק”א

(וורשא, תרנ”א). קה”י מע’ קלה ומע’ קלע. ואכ”מ]. אבל

בכ”מ הגירסא „קלות”.

(* וכן הוא ברש”י קדושין שם (שלא שלטו בזה כ”כ ידים).

אבל ראה רש”י ד”ה ואיכא (ע”ז יח, ב).

לעילוי נשמת

אי”א נו”נ עוסק בצ”צ

איש אמת תם וישר מלאכתו מלאכת שמים

הרה”ח הרה”ת ר’ מנחם אהרן

ב”ר יוסף הכהן ע”ה

ראדאל

אהוב לבריות וחביב לכל אדם

קיבל את כולם בסבר פנים יפות

אוהב שלום ורודף שלום

זכה להיות שליח כ”ק אדמו”ר מה”מ

מסר נפשו לעניני חנוך עטה”ק

קירב משפחות רבות לתורה ומצוות

נטע הכרת הבורא ע”י גילוי נפלאות הבורא

לתלמידים הרבה באהבה

זכה לגדל ולראות בנינים ובני בנינים

דור ישרים יבורך

עוסקים בתורה ומצוות בדרכי החסידות

ומהם שלוחי המלך

נפטר ביום שני לסדר וטיהרו הכהן

כ”ח ניסן ה’תשע”ז

ת. נ. צ. ב. ה.

(מנוסח המצבה)

*

נדפס ע”י משפחתו שיחיו

ר"ה לשנים (השייך לשמש) הוא מתשרי²¹].
 ב) על דרך המדרש – על הפסוק „החודש
 הזה לכם ג'” אומרים חז"ל²²: „משבחר
 הקדוש־ברוך־הוא בעולמו קבע בו ראשי
 חדשים ושנים וכשבחר ביעקב ובניו קבע בו
 ראש חודש של גאולה”. מסביר בעל
 העקידה²³ את החילוק בין „בחר הקדוש־
 ברוך־הוא בעולמו” ל„בחר ביעקב ובניו”:
 „בחר הקדוש־ברוך־הוא בעולמו” היינו
 ההנהגה הטבעית שנקבעה בכריאה, וה„ראש”
 של הנהגה זו הוא חודש תשרי; „בחר ביעקב
 ובניו” היינו ההנהגה הנסית – שידוד הטבע –
 שהקדוש־ברוך־הוא מנהיג למען ישראל
 (יעקב ובניו), וה„ראש” של הנהגה זו הוא
 „החודש הזה לכם” – חודש ניסן.

ג. הקשר בין הפירושים

כל פירושי רז"ל על אותו פסוק או ענין,
 קשורים ביניהם²⁴. כך הוא גם בענינינו: שני
 ענינים הנ"ל (החילוק בין שנת החמה ושנת
 הלבנה, והחילוק בין הנהגה טבעית והנהגה
 נסית – שהם הפכים) קשורים זה עם זה:
 הנהגת הטבע היא ההנהגה של „לא
 ישבותו”²⁵ – תמידית ללא שינוי²⁶, וזאת בדומה
 לאור (ומהלך) השמש שאין בו שינויים (שהו
 נעין הפירוש ב„שנה” – מלשון „משנה”: זהו
 אותו מהלך השמש שחזור על עצמו שוב²⁷);
 ואילו ההנהגה הנסית היא ענין של חידוש,
 שלפעמים הקדוש־ברוך־הוא משדד את הנהגת
 הטבע²⁶ לזמן מה²⁷; זאת בדומה ללבנה

ולפי זה, תוכן פרשת „(אשה כי) תזריע”
 מורה על עבודת האדם שמצד אתערותא
 דלתתא דוקא (שלא כ„החודש” שבא מלמעלה).

ב. פירוש על דרך הפשט ועל דרך המדרש לפסוק „החודש...”

על הפסוק „החודש הזה לכם ראש חדשים
 ראשון הוא לכם לחדשי השנה” ישנם כמה
 פירושים, ומהם:

א) על דרך הפשט – האבן עזרא¹⁵ מסביר את
 ענינם של „חודש” ו„שנה”: מבחינת מהלך
 הלבנה לא קיים המושג „שנה” – „אין ללבנה שנה
 כלל” – כיון שבסיבוב הלבנה ניכרת רק החלוקה
 לחדשים (כל חודש, שהוא „כ"ט יום וחצי וב'
 ידות שעה וע"ג חלקים”¹⁶, נשלם סיבוב מלא של
 הלבנה (גם בנוגע למצב החמה ביחס לארץ¹⁶))
 ומגיע מולד הלבנה מחדש), אולם אין במהלך
 הלבנה שום פרט המבדיל בין שנה לחברתה;

לאורך גישה, מבחינת השמש, לא קיים סוג
 הזמן של חדשים – „אין לשמש חדש כלל” –
 הסיבוב (השנתי) של השמש הוא של שס"ה יום
 ושש שעות¹⁷ בערך¹⁸, וסיבובה הוא באופן
 שממנו נוצרים ארבעת תקופות השנה, אבל
 אין במהלכה שום פרט שעל פיו יוכלו להיווצר
 הגבולות של חדשים.

והפסוק החודש הזה לכם ראש חדשים ג'”
 עוסק במנין החדשים – השייך לשנת לבנה
 (וכמאמר חז"ל¹⁹ „ישראל מונין ללבנה” –
 המתחיל מהחודש הראשון, חודש ניסן²⁰ [משא"כ

לעילוי נשמת

הרה"ח הרה"ת אי"א
 ר' יקותיאל מנחם ע"ה
 ב"ר שרגא שליט"א

ראפ

חסיד ומקושר בכל נימי נפשו

לכ"ק אדמו"ר מה"מ

משגיח ומשפיע

בישיבת תומכי תמימים

ליובאוויטש המרכזית 770

ניהל הבית חב"ד

בנמלי התעופה

ובחברת "אל על" במיוחד

וזכה שהרבי שלח המצות ע"י

ואמר עליו "אונזער יקותיאל"

נואם קבוע בסיומי הרמב"ם ב-770

והדפיסם ב"תקות מנחם"

ניהל "ועד המחנכים"

פעל במרץ בעניני שלימות הארץ

ראש מטה שירה וזמרה

לקבלת פני משיח צדקנו

קירב רבים אל רבנו ובדרכי נועם

השאיר דור ישרים יבורך

הולכים בדרכי רבותינו נשיאנו

נקטף בתאונת דרכים

ביום השני לפ' "וקם שבט מישראל"

י"ב תמוז ה'תשע"ה

ת. נ. צ. ב. ה.

(מנוסח המצבה)

*

נדפס ע"י ידידי

הרה"ת ר' יוסף יצחק הלוי וזוגתו מרת גיטל רחל שיחיו שגלוב

21 ראה ר"ה יב, א וברשי" ותוס' שם.

22 שמו"ר פט"ו, יא.

23 פ' בא עה"פ החודש ג' (שער לח). הובא ונת'
 באוה"ת בראשית יח, ב ואילך. רד"ה החודש תרנ"ד.
 תרס"ו. תרע"ח (דפ' החודש). ועוד.

ועפ"ז מבאר בעקידה שם גם הקשר דדיני הפסח לפ'
 החודש, עיי"ש בארוכה.

24 ראה לקו"ש [המתורגם] ח"ג ע' 35. ועוד.

25 נח ה, כב.

26 ראה בארוכה עקידה שם.

27 ראה ראב"ע שם. ס' השרשים לר' יונה בן ג'נאה
 ולהרד"ק ע' שנה.

27* להעיר מכתר ש"ט ד, ענין הנס הוא שנתחדש הדבר
 בפעם הראשון על הטבע נק' נס ואח"כ נעשה זה טבע ג"כ"
 (ס' קיט. סרנ"ו. מס' תולדות י"ז פ' צו).

15 עה"פ. וראה ד"ה החודש תרנ"ד פ"ו.

16 לשון הראב"ע שם. מר"ה כה, א. רמב"ם הל' קדה"ח
 פ"ו ה"ג. וראה בכ"ו ג"כ – פדר"א פ"ו ובהרד"ל שם.

16* משא"כ במעמדה בנוגע לארץ לבדה – ה"ו, כ"ז*
 יום שתות מיב שעות ליום** (ברייתא דשמואל פ"ה).
 וראה רמב"ם הל' קדה"ח פ"ד ה"ב. ושם בפירוש לרפ"ו.

17 עירובין נו, א רש"י ד"ה ליתנהו. רמב"ם שם פ"ו
 ה"ד.

18 רמב"ם שם רפ"ו, ונסמן ב"כ.

19 מכילתא עה"פ החודש. סוכה כט, א.

20 ר"ה ז, רע"א.

(* כן הגיהו המפרשים.

** שעות שרן חזק יב מיום שלם (שרן שני שעות
 הרגילות).

שהאור שלה משתנה מיום ליום ומתחדש כל חודש (חודש מלשון חידוש²⁸).

ה. טבע ונס - שתייה נצרכות להשלים את כוונת הבריאה ולגלות את גדולתו יתברך

כדי להבין זאת, יש לבאר תחילה את התוכן והכוונה הפנימית בשתי ההנהגות - טבע ונס - אשר שתייה נצרכות כדי להשלים את כוונת הבריאה ולגלות את גדולתו יתברך; אלא שהחילוק ביניהם הוא:

המטרה בהנהגה נסית היא לגלות את הבלתי גבול של אלקות - כיצד הקדוש-ברוך-הוא נעלה לגמרי מהעולם, ודבר זה נרגש בעולם על-ידי ביטול מציאותו. הנס משדד מערכות הטבע - ובוזה הוא מגלה כיצד הטבע אינו תופס מקום לגבי (הבלתי גבול של) אלקות.

ואילו המטרה בהנהגה טבעית היא לגלות כיצד הקדוש-ברוך-הוא מתלבש בעולם כך שגם מציאות העולם מיוחדת עם הקדוש-ברוך-הוא, גם חוקי הטבע הם הנהגה אלקית.

ו. גם הנהגה הטבעית וגם ההנהגה הנסית תלויה בעבודת בני ישראל

כיון שהעולם נברא, בשביל התורה ובשביל ישראל³², מוכרחים לומר, שכל מה שקיים בבריאה תלוי בעבודת בני ישראל.

ומזה מובן, שלא רק ההנהגה הנסית, הקשורה עם, בחר ביעקב ובניו" תלויה בעבודת בני ישראל - אלא גם זה ש, בחר הקדוש-ברוך-הוא בעולמו, ההנהגה הטבעית, תלויה בעבודת בני ישראל³³,

אלא שכל אחת מהנהגות אלו תלויה באותה עבודה שהיא כדוגמתה³⁴ - שהרי אופני עבודת ה' נחלקות, בכללות, לשני סוגים:

בכל אחד מישראל צריך להיות הענין של קבלת עול ומסירת נפש - עבודת ה' לא מצד השכל והרגש כו' שלו, אלא ציות לרצון

(32) פרש"י ר"פ בראשית. ועוד.

(33) כמחז"ל (שבת פת, א. ע"ז ג, א), אם ישראל מקבלים התורה אתם מתקיימין ואם לאו אני מחזיר אתכם לתוהו ובוהו". ועיין ד"ה וירד תרס"ב. ועוד.

(34) להעיר מהמבואר בכתהאר"ז"ל (ראה סה"מ תש"ג ע' 168, וש"ס) דע"י העבודה דתומצ' ממשכים יחוד זוי"ג (אור דסדר השתלשלות) וע"י העבודה דמסנ"פ - יהו אור"א (אור חדש מעצמות אוא"ס).

ד. התכללות נס בטבע

אבל צריך להבין:

(א) בפסוק כתובים שני ענינים²⁹: (א) "החודש הזה לכם ראש חדשים", (ב) "ראשון הוא לכם לחדשי השנה", שחודש ניסן הוא לא רק, ראש חדשים, אלא גם, ראשון גו' לחדשי השנה³⁰. ואינו מובן: מאחר שמדובר כאן על ענין "החודש" שקשור עם הלבנה, ואין ללבנה שנה כלל", כיצד יתכן לומר שניסן הוא ה"ראשון" גם ביחס לעניני "חדשי השנה"?

(ב) לאורך גיסא בנוגע ל,משבחר הקדוש-ברוך-הוא בעולמו", הקשור לתשרי, נזכר (לא רק "קבע בו . . שנים", אלא) גם, "ראשי חדשים" - ולכאורה: מה שייך לגבי הבריאה (טבע) הענין של "חודש" - חידוש (נס)?

מוכרחים לומר, שלמרות שבכללות תשרי קשור עם טבע (שנה) וניסן עם נס (חודש) - ישנה, "התכללות" ביניהם: גם בבריאה גופא (לפני ש, בחר ביעקב ובניו") ישנו ענין של נס (ראש חודש³¹), וכמו כן לאורך גיסא: החידוש ב, בחר ביעקב ובניו" מתבטא לא רק בהנהגה נסית (חודש), אלא גם (בשינוי שנעשה על ידי כך) בהנהגה הטבעית (שנה).

(28) ראה ראב"ע שם. ס' השרשים הנ"ל ע' חדש. (29) ראה גם סה"מ קונטרסים ח"א רכת, א. רד"ה החודש ה"ש"ת.

(30) אף שיעיקר ההדגשה בזה הוא, "לחדשי השנה" - מ"מ, מזה גופא שמוסיף תיבת, "השנה", מוכח, שכאן נוגע (גם) ענין השנה, ויתרה מזה - שהחדשים הם חלקי השנה. ולהעיר מלקי"ש [המתורגם] ח"ט ע' 192. (31) ולהעיר שבכ"כ דרושים (ומהם - שנשמנו לעיל הערה 23) מוסיף בהשאלה [דמאחר שבא בתשרי הוא ר"ה, המשכת החיות לכל השנה, איך ניסן שבא אחריו חודש הראשון?] גם זה דר"ה כולל החיות דכל ה"ב ראשי חדשים, שהחיות דר"ה נתחלק אח"כ ל"ב כו' - שבוה מדגיש, שגם עתה* תשרי הוא ראש (לא רק לענין ה,שנה", כ"א) גם לענין התחלקות לחדשים.

(* לא רק לפני אמירת, "החודש הזה גו'" - ראה ת"י מ"א ז, ב (וראה דר"ק סס). והבא נת' באה"ת בא ע' רסז. סה"מ קונטרסים שם. ד"ה החודש ה"ש"ת פ"א. וז'.

ועוד ועיקר כפשוט - להוסיף בקיום המצוות בהידור, ובמיוחד בההידור במצות הצדקה (כללות כל המצוות²⁸) ש,מקרבת את הגאולה²⁹.

וכדאי ונכון לקשר ההוספה בצדקה עם ההוספה בתורה בעניני משיח וגאולה - עי"ז שההוספה לצדקה היא מתוך כוונה לקרב ולזרוז את הגאולה, כיון שכוונה זו כשלעצמה היא חלק מלימוד התורה בעניני הגאולה - הלימוד (במחשבה - מזמן לזמן) דמאמר חז"ל "גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה".

(משיחות ש"פ תזריע מצורע, ו' אייר תנש"א)

- ישתדלו (מזמן לזמן) להשתתף גם בהלימוד בעשרה, כדי שיהי' אצלם גם המעלה שע"י הלימוד בעשרה (ככפנים).

(28) ראה תניא פל"ז.

(29) ב"ב י"ד, א.

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגורב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

מסכת סוטה) ובמדרשים, וגם - ובמיוחד - בפנימיות התורה, החל מספר הזהר (ש"בהאי חיבורא דילך דאיהו ספר הזהר כו' יפקון בי' מן גלותא ברחמים²¹), ובפרט בתורת החסידות (שע"י הפצת המעיינות חוצה אתי מר דא מלכא משיחא²²), בתורת רבותינו נשיאינו, ובפרט בתורתו (מאמרים ולקוטי שיחות) של נשיא דורנו - מעין ודוגמא והכנה ללימוד תורתו של משיח, "תורה חדשה מאתי תצא"²³, שילמד לכל העם פנימיות התורה (טעמי תורה), ידיעת אלקות (דע את אלקי אביך²⁴), כפס"ד הרמב"ם²⁵ ש"באותו הזמן. . יהיו ישראל חכמים גדולים ויודעים דברים הסתומים וישיגו דעת בוראם כו" -

וההוספה בלימוד התורה בעניני משיח והגאולה (מלכות שבתפארת) היא הדרך ישרה לפעול התגלות וביאת המשיח והגאולה בפועל ממש.

ועל של פועל באתי - ובודאי יעוררו ויפרסמו בכל מקום ומקום: כדי לפעול התגלות וביאת המשיח תיכף ומיד - על כאו"א מישראל (האנשים - הן יושבי אוהל (ישכר) והן בעלי עסק (זבולון), וכן הנשים והטף, כל חד וחד לפום שיעורא דילי) להוסיף בלימוד התורה (במיוחד) בעניני משיח וגאולה.

ומה טוב - שהלימוד יהי' (ברבים) בעשרה, כי, נוסף על המעלה ד"עשרה שיושבים ועוסקים בתורה שכינה שרוי' ביניהם"²⁶, יש מעלה מיוחדת כשלומדים עניני משיח והגאולה ברבים בנוגע להתפעלות והשמחה ברגש הלב, שעיי"ז הולכת וגדלה ההשתוקקות והצפי' לביאת המשיח²⁷.

21) זח"ג קכד, ב - ברע"מ. הובא ונת' באגה"ק רסכ"ו.

22) אגה"ק דהבעש"ט - כש"ט בתחלתו.

23) ישע"י נא, ד. ויק"ר פי"ג, ג.

24) דה"א כה, ט.

25) בסיום וחזרתם ספרו "משנה תורה".

26) אבות פי"ג מ"ו. וראה אגה"ק סכ"ג.

27) ולכן, גם אלה שרוצים ללמוד בעיון ושקו"ט (ועד לחדש חידושי תורה בעניני משיח וגאולה), מתוך מנוחה וישוב הדעת, ע"י הלימוד לעצמו או בחברותא

העליון מתוך התבטלות - וממילא עבודתו אינה מדודה לפי ההגבלות של מציאותו; אופן עבודה זה מעורר את הנהגה הנסית, שמגלה את ביטול העולם, כנ"ל.

לאידך, גם מציאות האדם (כל לבבך וכל נפשך) צריכה להיות חדורה בעבודת ה', ולכן עליו לקיים תורה ומצוות לא רק בקבלת עול, אלא גם מתוך הבנה ורגש וכו' - ובאופן עבודה זה תלויה הנהגה הטבעית, שעל ידה מתאחדת מציאות העולם עם אלקות, כנ"ל.

ז. כוונת הבריאה כפי שהיא מצד עצמותו ית'

תכלית הכוונה היא הרי - אחדות, ובענינו שיהיה איחוד של נס וטבע;

העובדה שנס וטבע הן שתי הנהגות נפרדות, היא רק מבחינת ההארות ואופני הביטוי היוצרים הופעת שני "קווים" (כיוונים). ששם הם מופיעים כשני קווין - קו של "בלי גבול" שמתבטא בהנהגה נסית, והקו של "כוהו בגבול" - הנהגת הטבע;

אבל מצד יכולת עצמותו ית', "בלי גבול" ו"גבול" הם ענין אחד - הביטוי של שלימותו - וכמאמר הידוע³⁵, "אם תאמר שיש לו כח בלי גבול ואין לו כח בגבול אתה מחסר שלימותו", ובפנימיות הדברים זה ביטוי של יכולתו ית'³⁶. ולכן כוונת הבריאה כפי שהיא מצד עצמותו ית' מושגת על ידי האיחוד של נס וטבע³⁷.

וכך גם בעבודת האדם: מיהודי נדרש האיחוד של שני אופני העבודה [מסירת נפש וקבלת עול שלמעלה מטעם ודעת, יחד עם העבודה שמצד הכחות הפנימיים]; וזה נעשה על-ידי התעוררות עצם הנשמה, שמצדה שני אופני העבודה אינם הפכים, אלא אדרבה, בהתאחדות.

ח. בהשתלשלות בעולם - מנוגדות, בפנימיות - אחד

כיון שבעצם ובשרשם הנס והטבע ענינם אחד, מובן, שגם כפי שהם באים

35) עבודת הקודש ח"א רפ"ח.

36) המשך תרצה"ה פ"ח (בסופו). שם פ"ד. וראה בכ"ז

ס' הערכים תב"ד (כרך ד') ע' אוא"ס (ד) סעיף ו', וש"נ.

37) עיי"ג"כ שער האמונה רפט"ו.

בהשתלשלות בעולם, היכן שבגילוי הם נראים כהנהגות מנוגדות, הם - בפנימיות - אחד³⁸. ענין זה מתבטא גם בכך, שבטבע עצמו נקבעה ה"תכונה" של למעלה מן הטבע (כדלקמן סעיף ט'); וכמו כן לאידך - ענין הנס קשור גם עם הנהגת הטבע (כדלקמן ס"א)³⁹.

ט. בטבע עצמו ישנו ה"למעלה מן הטבע"

הסבר הדברים: בהכרת גדולתו יתברך בהנהגת הטבע ישנם שני אופנים:

א) על-ידי ההתבוננות בהנהגת הבריאה, הילוך המזלות וכו', מגיעים להכרה שמוכרח להיות בעל הבית לבירה זו שמנהיגה בהנהגת הטבע; וכמו שכתב הרמב"ם⁴⁰ בנוגע לאברהם אבינו: "התחיל לטוטט בדעתו.. האין אפשר שיהי' הגלגל הזה נוהג תמיד ולא יהי' לו מנהיג ומי יסבב אותו כי אי אפשר שיסבב את עצמו" כו'.

ב) על-ידי ההתבוננות בזה ש"לא ישבותו" - הנדרד השינוי של הנהגת הטבע, באים לידי השגה והכרה, שהעדר השינוי באופן כזה לא יתכן מצד הנבראים (שהם הווים ונפסדים ובעלי שינוי)⁴¹, ואפילו לא, כביכול, מצד האור האלקי המלוּבש בהגבלת העולם⁴² - אלא זהו כח האין סוף⁴³ שנכנס בהנהגת הטבע.

38) ראה ס' הערכים שם סעיף ה', וש"נ.

39) ועי"ז בעבודה יש התכללות זו - נ"ד משנ"ת בלקו"ש [המתורגם] חט"ז (ע' 6-135) התכללות דגאולה העתידה בגאולת מצרים וגאולת מצרים בגאולה העתידה. (40) הל' ע"ז פ"א ה"ג.

41) ראה בארוכה ד"ה שאו מרום בהספוט לס' החקירה להצ"צ. ונדד.

42) כי בגוף מוגבל א"א שיהי' מלוּבש בו כח (חיות) בלתי מוגבל (ס' האמונות והדעות מ"א פ"א. מו"נ ח"ב הקדמה יב - הובאו בס' החקירה להצ"צ בתחילתו). וראה ד"ה אמר רבא כל המעביר תשי" (פי"ז) שמאופן הקיום דצבא השמים אנו יודעים בחי' אור הטובב.

43) ולהעיר מלשון העקידה שם (בתחילתו), סדר המציאות" לפי הטבע הנהוג יעיד על אמיתות מציאותו ית'. וי"ל הכוונה בזה:

אמיתית שורש הנצחיות שבנבראים הוא רק מעצמותו ית' *שלמעלה מכל ענין של אור וגילוי. כי כל אור וגילוי הוא בגדר שינוי עכ"פ (מאחר שמציאותו גופא נעשה ע"י שינוי - שבא מן המאור) ובמילא א"פ לבוא ולהשתלשל

(* ראה גם לקו"ש [המתורגם] ח"ה ע' 99 שוה"ז להערה 19.

נמצא, שבטבע עצמו ישנו ה"למעלה מן הטבע"⁴⁴ – ה"לא שנית" של אין סוף ברוך הוא.

י. עולם כפי שהוא מצד הבריאה, והעולם כפי שהוא מצד בחירת הקב"ה

וזהו הביאור במאמר חז"ל, "משבחר הקדוש-ברוך הוא בעולמו קבע בו ראשי חדשים ושנים": מלשון חז"ל מובן, שאין מדובר כאן אודות, "עולמו" כפי שהוא מצד בריאת העולם, אלא כפי שהוא מצד בחירת⁴⁵ הקדוש-ברוך הוא בעולם (כדוגמת, "בחר ביעקב ובניו"), ומצד בחירה זו דוקא, "קבע בו ראשי חדשים ושנים"⁴⁵; בהוספה⁴⁶ על מה שישנו בעולם מצד עצמו (מצד הבריאה).

ואינו מובן: מאחר שהענין של "ראשי חדשים ושנים" הוא (כפי שמסביר בעל העקידה) סדר טבעי שקבע הקדוש-ברוך הוא בבריאה, כחלק מהבריאה עצמה – כיצד יתכן שזה בא כתוצאה מכך ש, "בחר הקדוש-ברוך הוא בעולמו" (גילוי נעלה יותר מכפי שהוא מצד הבריאה)?

אלא הביאור בזה: מצד הענין של "בחר הקדוש-ברוך הוא בעולמו" – והרי בחירה אמיתית היא, כידוע⁴⁷, רק בעצמותו ית' –

מהם ענין של הנודד השינוי: ורק מעצמותו ית' שלמעלה מכל ענין וגדר של שינוי – "אני ה' לא שנית" – אפ"ל נצחיות שבנבראים. וראה הערה הבאה. ולכן, "סדר המציאות לפי הטבע" כו' יעיד על אמיתות מציאותו ית', דהיינו עצמותו ית' (עיין המשך תרס"ו ע' שמג. ע' תלא"ב. סד"ה יחינו תרצ"ד (תשי"א). ועוד).

וגם מזה מובן ששרש הנצחיות שבנבראים הוא מעצמותו ית' (כבהערה הקודמת) – כי החיבור דטבע ולמעלה מן הטבע, גבול ובל"ג, הוא רק בכח העצמות, שהוא (ש"ת הרשב"א ס' תיה. הובא בס' הקיקרה ע' 68) נמנע הנמנעות.

(45) עיין מאמרי תגה"ש תרע"א. ד"ה באתי לגני תרצ"ב (סד"ה קונט' ח"א רכו, ב ואילך).

(46) ראה ג"כ אוה"ת בא ע' רסה. וראה גם לקו"ש (המפורגם) ח"א ע' 221.

(47) עיין לקו"ת אמור לה, ב. המשך ר"ה תש"ג ספ"ט.

** משא"כ הנהגה נסית, שיש בה שינויים. ועיי"ג עקידה שם. דהנהגת הטבע שאין בה שינוי הוא, "ע"י השפע המושפע מהשכלים העליונים .. (ש)הם קיימים בלתי משתנים". משא"כ הנהגה נסית, "יהי' להם כפי אלו השכלים האנושיים .. המחוייב להתחלק ולהשתנות כמו שהם נמצאים משתנים". ולהעיר ג"כ מאה"ת ואתחן (ע' שצה) בענין הפרש דתורה (חיי עולם) ותפלה (חיי שעה). עיי"ש.

טבע ולמעלה מן הטבע הם ענין אחד. ולכן בטבע עצמו ישנו ה"למעלה מן הטבע" – הנצחיות של, "אני ה' לא שנית";

וזהו מה שכתוב, "משבחר הקדוש-ברוך הוא בעולמו קבע בו ראשי חדשים ושנים": הנס (חודש) שישנו בתוך הטבע, המתבטא בענין ה"שנה" (מלשון, "משנה", כנ"ל סעיף ב') – העדר השינוי⁴⁸.

יא. נסים המלוכנים בטבע

כשם שבטבע עצמו ישנו הענין של למעלה מן הטבע – כך גם לאידך גיסא: ההנהגה הנסית אינה, "מוגבלת" רק בקו של "נס", המבטא את הבלי גבול של אלקות, אלא יש בה גם את הענין שהנס משנה את הטבע (שהטבע עצמו יצביע על ההנהגה האלקית).

ולכן נסים בכלל יש גם את סוג הנסים שמלוכנים בטבע, שבהם ישנם שני קצוות⁴⁹:

זה נס (שלמעלה מהטבע) בדיוק כמו הנסים שאינם מלוכנים בטבע⁵⁰, וכפסק הדין שמברכים אותה ברכה, "שעשה נסים" הן בחנוכה (נס שאינו מלוכש בטבע⁵¹), והן בפורים (נס המלוכש בטבע)

ואדרבה – חז"ל אומרים⁵² שדוקא על הנסים המלוכשים בטבע נאמר⁵³, "עושה נפלאות לבדו";

אולם נס זה עצמו (שלמעלה לגמרי מהטבע) יורד בהתלבשות בתוך דרכי הטבע, ומביא לידי כך שהנהגת הטבע עצמה תהיה, כרצונו דוקא כגרון ביד החוצב כו"⁵⁴.

(48) ואולי י"ל, "קבע בו ר"ח ושנים" – היינו בח' "שנה" שלמעלה מבח' "חדש" – ראה ד"ה החודש תרנ"ד פ"ה ואילך (וראה גם אוה"ת שם ע' רעז), וש"נ.

(49) כהבא לקמן – עיין בארוכה שער האמונה פט"ו.

(50) ראה שער האמונה שם (ל, א): נס גמור הוא כו'. ועיי"ש בסוף הפרק.

(51) תו"א מג"א צג, א. שם, סע"ג, ק, א. ובב"מ. וצע"ק מאבודרהם ברכות הרא"ל [וראה שו"ע או"ח סו"ס ריה. אנציקלופדיא תלמודית ח"ד ע' שנה וש"ן]. וי"ל שהטעמים שבאבודרהם שפורים יוצא, "ממנהג העולם" מלוכשים הם ואינם גלויים (כ"כ) וע"ד מש"כ בתו"א (מג"א צג, רע"ד. ק, א) ש, נראה בחוש שכל הסבות היו רק למעלה מהטבע.

(52) נדה לא, א.

(53) תהלים עב, ח'.

(54) שער האמונה שם, ל, סע"א.

(דכולא") כשמוכשרין מעשיו ותיקן כל הדברים . . רק פסולת שבסוף לבושו עדיין לא נתברר כו" מצד ענין הגלות – כמו רבי; ובדורנו זה – דור האחרון של הגלות, עקבתא דמשיחא, שכבר נסתיימו ונשלמו כל עניני העבודה שהיו צריכים להעשות במשך זמן הגלות – י"ל שכל בני"ה הם בדרגא זו.

והשאלה היא: כיון שכבר נסתיימו "מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות"¹⁷ – מהי ה"דרך ישרה" (הקלה והמהירה ביותר מבין כל דרכי התורה) שיבור לו האדם (כללות בני") שגמר עניני העבודה כדי לפעול התגלות וביאת המשיח¹⁸?

. . . וביאור ה"דרך ישרה" להתגלות וביאת המשיח ע"י "מלכות שבתפארת" – בנוגע למעשה בפועל:

ובהקדמה – שכיון שמשיח צדקנו עומד לבוא תיכף ומיד, אבל עדיין לא בא בפועל, שלכן דרושה ההשתדלות האחרונה ("סוף לבושיו") של כאו"א מישראל להביא את המשיח, צריכה להיות הפעולה (לא ע"י מלכות בטהרתה, ענינו של מלך המשיח עצמו, אלא) ע"י "מלכות שבתפארת", כלומר, ענינו של המשיח (מלכות) כפי שהוא בתורה (תפארת).

. . . ובפשטות: "תפארת" – הו"ע לימוד התורה, ו"מלכות שבתפארת" – הוא לימוד התורה בעניני מלך המשיח ובעניני הגאולה שנתבארו בריבוי מקומות¹⁹,

– בתורה שבכתב (ובפרט "בדברי הנביאים . . שכל הספרים מלאים בדבר זה"²⁰) ובתורה שבעל פה, בגמרא (ובפרט במסכת סנהדרין ובסוף

(17) תניא רפ"ז.

(18) ומתחיל מהתגלות וביאת המשיח שבכאו"א מישראל, כידוע שהפסוק, "דרך כוכב מיעקב גו" שקאי על מלך המשיח (ירושלמי תענית פ"ד ה"ה), קאי גם על כאו"א מישראל (ירושלמי מע"ש פ"ד ה"ו), כיון שיש בו ניצוץ מנשמת משיח (מאור עינים ס"פ פינחס).

(19) ונקל למוצאם – ע"י ספרי המפתחות (שרבו בדורנו זה) על סדר הא-ב, בערכים המתאימים: גאולה, משיח, וכיו"ב.

(20) רמב"ם הל' מלכים פ"א ה"ב.

בגאולה האמיתית והשלימה שאין אחרי גלות, כפס"ד הרמב"ם⁸ "יעמוד מלך מבית דוד וכו'".

. . . ושם⁹ (בהתחלת הסוגיא): "דבי רבי שילא אמרי שילה שמו, שנאמר עד כי יבוא שילה, דבי רבי ינאי אמרי ינון שמו (כמו ינאי, כל אחד הי' דורש אחר שמו¹⁰), שנאמר יהי שמו לעולם לפני שמש ינון שמו, דבי רבי חנינה אמרי חנינה שמו, שנאמר אשר לא אתן לכם חנינה, ויש אומרים מנחם בן חזקיה¹¹ שמו, שנאמר כי רחוק ממני מנחם משיב נפשי¹²".

ואנן (חסידים) נעני' אבתריהו (בנוגע לרבותינו נשיאינו, ובפרט כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו) – יוסף שמו, שנאמר¹³ "יוסף אדני שנית ידו גו' ואסף נדחי ישראל גו'", יצחק שמו, שנאמר¹⁴ "אז ימלא שחוק פינו".

* * *

"רבי אומר איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם כל שהיא תפארת לעושי' ותפארת לו מן האדם¹⁵ . . . ויש לומר הביאור בזה – בהמשך להאמור לעיל בנוגע להתגלות וביאת המשיח:

. . . "רבי אומר איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם":

"האדם" – קאי על "אדם¹⁶ הזה (ש)הוא במדרגה גדולה . . . שלימו

(8) שבהערה 5.

(9) סנהדרין שם.

(10) פרש"י שם. – ולהעיר מדיוק לשון פרש"י "כל אחד הי' דורש אחר שמו" (ולא שהתלמידים חידשו ששמו כשם רבם).

(11) כ"ה ("בן חזקיה") בדפוסים שלפנינו, ובירושלמי ואיכ"ר: "מנחם" סתם. – ולהעיר פרש"י מעתיק תיבת "מנחם", ומוסיף "בן חזקיה". וכנראה שצ"ל בפרש"י "ה"ג בן חזקיה", אלא שהבחורה הזעזער "תיקן" והשמיט "ה"ג". ועצ"ע.

(12) וראה גם ירושלמי ברכות פ"ב ה"ד. איכ"ר פ"א, גא. וראה לקוטי לוי"צ על מארז"ל ע' קו ש"כל הדעות אמת הם ואלו ואלו דא"ח, עיי"ש.

(13) ישע"י יא, יא.יב.

(14) תהלים קכו, ב. וראה ברכות לא, א.

(15) אבות פ"ב מ"א.

(16) לקו"ת פרשתנו כב, ב.

יב. איש ואיש יולד בה

על פי כל האמור יובן גם הקשר בין פרשת החודש ופרשת תזריע:

החילוק בין "החודש" ו"תזריע" הוא כעין החילוק בין נס וטבע: "החודש" שמורה על גילוי מלמעלה (כנ"ל סעיף א'), הוא למעלה מנבראים⁵⁹ – כמו ענין ה"נס"; ואילו "תזריע" המורה על עבודת המטה (כנ"ל שם), קשור עם מציאות האדם⁵⁹ – על דרך ענין ה"טבע"⁶⁰.

וכאשר פרשת החודש חלה בפרשת תזריע⁶¹ – הדבר מדגיש ומוכיר שהם (בפנימיות) ענין אחד;

ולעתיד לבוא יהיה זה בגלוי, כאשר יקויים היעוד⁶², "איש ואיש יולד בה": שיהיה "איש מזריע תחלה" – המעלה שישנה ב"החודש" שבא מלמעלה (נס); וביחד עם זה יהיה "איש יולד בה", "יולדת זכר" – המעלה שישנה ב"תזריע" (טבע) – אתערותא דלתתא.

(משיחת ש"פ תזריע תשכ"ה, מאמרי ד"ה החודש תשל"א תשל"ג)

(59) עפ"י יש לכאר בדרך רמו המשך הענינים בר"ה החודש תרס"ז – שלאחרי שמביא דברי העקידה ע"ד ב' ההנהגות כו' ממשיך, ולהבין בתוס' ביאור .. למה צריכים עבודה בכח עצמו דוקא ומהו המעלה בזה כו' – דלכאורה דורש ביאור: הרי מבואר בכ"כ דרושים המעלות בעבודה בכח עצמו, שדוקא היא בת קיימא (כנ"ל בתחילת השיחה) ועוד? –

אלא שבררוש "החודש גו", שבו מודגשת מעלת ענין הנס הבא מלמעלה (אתעוד"ט), יש מקום לשאלה זו. ובזה יומתק מה שבלקו"ת ריש פרשתנו מסיק דפירוש הפילוסופים באשה מזרעת תחלה וילדת זכר – ש"טפת זכר באה באחרונה ועילאה גבר" – "באמת הוא דחוק"

[אף שפשוט שגם פירוש זה יש לו מקום מכיון שהובא ע"י גדולי ישראל (כמשנת' בארוכה – לקו"ש ח"ב ע' 70 ואילך)]

– כי כפ' תזריע, שבה מודגשת מעלת העבודה (אתעדל"ת), נרגש שהענין ד, יולדת זכר" הוא (לא מצד האיש – הקב"ה (עילאה גבר) – כ"א) מצד האשה, כנ"ס.

(60) ולהעיר מלקו"ת ויקרא (ב, ריש ע"ד) שדוקא ע"י עבודה מלמטה נמשך בחי', כי לא אדם הוא, ונת' בארוכה (לקמן ע' 358 ואילך) שזוהו טעם הפנימי (למ"ש שם לפני' 1)

שדוקא ע"י אתעדל"ת, "יה' דבר המתקיים", כי ע"י מגיעים לבחי', "אני ה' לא שנית" – ע"ד שנת"ל (הערה 43 ובשוה"ג

הב') שדוקא בהנהגת הטבע ישנו הענין ד, ואני ה' לא שנית".

(61) ולהעיר שברוב השנים קורין פ' החודש עוד בחודש אדר – שנקודותיו, פורים, שענינו, קיימו מה שקבלו כבר (שבת פה, א), אתעדל"ת, דוגמת, "אשה מזרעת תחלה" (תו"א מג"א צט, ג).

(62) תהלים פז, ה. תו"א סד"ה רני ושמיחי (הב') וביאורו (בסופו).

כלומר, בהנהגה הנסית שלמעלה מן הטבע ישנה "תכונה" של "טבע", כך שאין הנס מושל על הטבע באופן שהוא משדד את הטבע, אלא על ידי הנס, הטבע עצמו "מתעלה" עד לדרגה של "למעלה מן הטבע"⁵⁵.

ויש לומר שזוהו הטעם שניסן אינו רק "ראש חדשים" אלא גם "ראשון גו' לחדשי השנה" – כיון שתכלית ההנהגה הנסית של ניסן היא להפוך את ההנהגה הטבעית (שנה)⁵⁶, כך שגם⁵⁷ בטבע יורגש שהוא מונהג מניסן – למעלה מן הטבע⁵⁸.

(55) ולהעיר מסה"מ תרע"ח (ע' פט) דגם נסים שאינם מלובשים בטבע שבהם מתבטל הטבע, הנה, מה שמתבטל הוא רק באותו הדבר שבו הוא הנס, אבל כללות העולם הוא בקיומו, א"כ הי' שבטולם מאיר גילוי אוא"ס שלמעלה מהעולם. וראה בארוכה ד"ה נתת ליראיך תשי"ב, שלכן עי"ז נעשה רוממות הטבע גופא (מכיון שגם בעת הנס כללות הטבע הוא בקיומו).

וי"ל דוה שהנס (אוא"ס שלמעלה מהעולם) מאיר בעולם וטבע, הוא [לא רק מפני הבל"ג שבו (שיכול להתפשט עד למטה מטה, גם בטבע ועולם), כ"א גם] מפני שגם בהבל"ג ונס כלול "טבע" (וגבול*) כפנינים. ולכן המטכחו בעולם היא באופן שאינו משדד כללות הטבע רק אותו הדבר שבו הוא הנס, עי"ז נעשה רוממות הטבע. (56) וחיבור זה ד, נס"ו, "טבע" – מה שתכלית הנס הוא להפוך הטבע) י"ל שגרמו בלשות חז"ל, כשבחר ביעקב ובניו קבע בו ר"ח של גאולה" – שמלשון, כשבחר ביעקב ובניו מובן, שיש ב"יעקב ובניו" ב' ענינים: א) כמו"ש מצד בחירתו ית' (ע"ד הנ"ל בפנים סעיף יוד).

וי"ל הביאור: "יעקב ובניו" הם בחי' בל"ג שלמעלה מהעולם [וי"ל שזוהו הטעם שנקט הלשון "יעקב ובניו" – ולא כבמרו"ל בבריאת העולם, כשביל ישרא"ל – כי בזה ("בניו") מרמז לכת ההולדה שיש בישראל* שהוא כח הא"ס]: "בחר ביעקב ובניו" הוא מצד עצמותו ית', שמצד אף שפשוט שגם פירוש זה יש לו מקום בעולם (חיבור דבל"ג וגבול) לעשות לו ית' דירה בתחתונים.

ולכן, כשבחר ביעקב ובניו קבע בו ר"ח של גאולה", ש"גאולה" מורה שיש מצב של גלות שצריכים להיגאל ממנו. (57) ולהעיר מפרש"י ברכות נז, רע"א ד"ה חנינא, גוניין הרבה נסים רבים".

(58) ראה גם סה"מ קונטרסים ח"א רכה, ריש ע"ב. סד"ה החודש ה"ש"ת.

(* להעיר ממאמרי חגה"ש תרע"ה (בהמשך תער"ב ח"ב ע' אד' ואילך). חגה"ש תש"ד פ"ט ואילך.

(* עיין לקו"ת שה"ש (לט. ד ואילך) שכח ההולדה שבישראל הוא מצד מעלת נשמתם, ומה שישנו כח זה גם בחי' וצומח – ראה לקו"ת שה"ש שם מ. א. בנענע לאחור"ע – ראה לקו"ת והמתורגמן ח"ח ע' 159 הערה 45. ש"ל בזה ב' טעמים: א) ע"ד המבואר בל"ק"ט שם לענין חי' וצומח. ב) כדי שיהי' ענין הבחירה.

הוספה

בשורת הגאולה

כב.

מדובר ומודגש ביותר בזמן האחרון ממש ע"ד הצורך בפעולתו של כאו"א מישראל לעשות כל התלוי בו להביא את משיח צדקנו בפועל ממש תיכף ומיד ממש,

– כיון שבימינו אלה ממש (עם סיומו של חודש ניסן דהי' תהא שנת אראנו נפלאות) „כלו כל הקיצין“ (”קץ הימים“ ו”קץ הימין“¹) כפשוטו ממש², ובודאי שתיכף ומיד בא משיח צדקנו, וכאו"א מראה באצבעו ואומר „הנה זה (מלך המשיח) בא“³, שכבר בא (בלשון עבר) ברגע שלפני רגע זה.

* * *

משיח נמצא בעולם בזמן ומקום הגלות, ובמצב של גלות, שסובל תחלואי הגלות [כהמשך הגמרא⁴ „אמר רב אי מן חייא הוא כגון רבינו הקדוש“, „אם משיח מאותן שחייין עכשיו“⁵ ודאי היינו רבינו הקדוש, דסובל תחלואים וחסיד גמור הוה“⁶], ומצפה בקוצר רוח ובכליון עינים⁷ להתגלות (מההעלם בזמן ומצב הגלות), דמלך המשיח גואל את ישראל

---

(1) ראה אוה"ת ר"פ מקץ. וש"נ.
(2) נוסף לכך שבזמן הגמרא כבר „כלו כל הקיצין“ (סנהדרין צז, ב).
(3) שה"ש ב, ח ובשהש"ר עה"פ (פ"ב, ח (ב)).
(4) סנהדרין צח, ב.
(5) וע"פ פס"ד הרמב"ם (הל' מלכים ספי"א) „ואם יעמוד מלך מבית דוד כו" – היינו שהוא כבר מלך.
(6) פרש"י שם. – וע"ש זה נקרא „חיוורתא (מצורע) דבי רבי“, „ע"ש רבינו הקדוש שנקרא רבי . . . שהי' סובל תחלואים ויסורים כמוהו“ (תדא"ג מהרש"א שם).
(7) שלכן „שרי חד ואסיר חד (מתיר נגע ומקנחו וקושרו מתיר האחר ועושה כן, ואינו מתיר שני נגעים יחד (כשאר הסובלי חלאים שיושב ביניהם)), אמר דילמא מבעינא דלא איעכב (אי בעי לי לצאת ולגאול את ישראל לא איתעכב כדי קשירת שני נגעים)“ – סנהדרין שם ובפרש"י.

לזכות

כ"ק אדונונו מורנו זרבינו

מלך המשיח

🌀 🌀 🌀

ויה"ר שע"י קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל 'ביאת דוד מלכא משיחא'

🌀 🌀 🌀

יחי אדונונו מורנו זרבינו מלך המשיח

לעולם ועד